

УДК 338.242:330.322

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Н.Б. Савіна, к.е.н., професор

Національний університет водного господарства та природокористування м. Рівне

Статий розвиток економіки України знаходиться під впливом наслідків світової фінансової кризи. Згорання інвестиційної активності під час кризи стало одним з основних ризиків розвитку реального сектору економіки та логістичної сфери зокрема. Для прискорення інвестиційної активності необхідно сформувати дієвий механізм залучення інвестицій та регуляторів їх ефективного використання. Саме це створить потенціал до підвищення технологічності, інноваційності, комплексності економіки країни. Виходячи із сказаного, нарощування обсягів інвестування економіки, створення сприятливого інвестиційного клімату стають актуальними питаннями сьогодення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

На сучасному етапі в науковій літературі вагомий внесок у дослідження питань визначення пріоритетних напрямків інвестування, формування інвестиційної привабливості, оцінки ефективності реалізації інвестиційних проектів належить таким вченим І. Бланк, М. Бойко, П. Гайдуцький, В. Долішній, В. Павлов, В. Хобта, Я. Хоменко, О. Ястремська та іншим. Особливу актуалізацію ці питання для України набувають в умовах євроінтеграції. Водночас, подальшого дослідження потребують проблеми інвестиційного забезпечення розвитку економічних систем в умовах кризи та нестабільності.

Мета дослідження. У відповідності зі сказаним виникає потреба визначення ролі і місця інвестицій як невід'ємного джерела розвитку економіки країни в цілому та її підсистем зокрема.

Виклад основного матеріалу

Враховуючи загальне тлумачення терміну «інвестицій» як вкладення коштів, то за економічною сутністю інвестиції являють собою видатки на створення, розширення, реконструкцію та технічне озброєння основного капіталу, а також пов'язані з цим зміни оборотного капіталу. Інвестиції необхідний елемент розвитку суспільних відносин в різних сферах економічної діяльності.

На сьогодні в Україні існує понад двохсот нормативних документів що регулюють інвестиційну діяльність яка здійснюється на території країни. Так серед них можна виділити основоположні – Конституція України; загальні закони такі як ГКУ, ПКУ; спеціальні закони, зокрема ЗУ «Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування», «Про спеціальний режим

Савіна Н.Б. Інвестиційне забезпечення розвитку економічних систем.

Розглянуто сутність інвестицій як передумови розвитку економічних систем. Визначено основні тренди інвестиційного забезпечення економіки країни. Сформульовано напрями організаційного забезпечення інвестування.

Ключові слова: інвестиційний процес, капітальні інвестиції, динаміка інвестицій

Savina N.B. Investitionelles Besondere der Entwicklung ökonomischer Systeme.

Рассмотрена сущность инвестиций как предпосылки развития экономических систем. Определены основные тренды инвестиционного обеспечения экономики страны. Сформулированы направления организационного обеспечения инвестирования.

Ключевые слова: инвестиционный процесс, капитальные инвестиции, динамика инвестиций

Savina N.B. Recruitment and provision of economic systems

The essence of investment as a prerequisite for the development of economic systems. The main trends of investment support the economy. Destinations formulated organizational support investment.

Keywords: investment process, capital investments, investment dynamics

інноваційної діяльності технологічних парків», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні»; рамкові закони до яких відносяться ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність», постанови КМУ «Про заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні», Положення «Про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора» та інші; документи програмного характеру, наприклад, Державна цільова економічна програма розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 роки; та різноманітні міжнародні договори.

За податковою сутністю інвестиції розглядаються як господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно [1]. В свою чергу інвестиції поділяються на:

1) капітальні інвестиції – господарські операції, що передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм ПКУ;

2) фінансові інвестиції – господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та/або інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції поділяються на:

— прямі інвестиції – господарські операції, що передбачають внесення коштів або майна в обмін на корпоративні права, емітовані юридичною особою при їх розміщенні такою особою;

— портфельні інвестиції – господарські операції, що передбачають купівлю цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому ринку або біржовому товарному ринку;

3) реінвестиції – господарські операції, що передбачають здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок прибутку, отриманого від інвестиційних операцій;

Розглядаючи управлінську діяльність в сфері інвестування при створенні і розвитку економічних об'єктів, основний наголос робиться на реальні, тобто капітальні інвестиції.

З економічної точки зору капітальні інвестиції як вкладення в основний капітал та на приріст матеріально-виробничих активів, потребують відповідної оцінки.

Метою оцінювання капітальних інвестицій є: своєчасне повне достовірне відображення всіх здійснених інвестицій за їх видами та об'єктами; правильне відображення інвестиційної вартості об'єктів, які вводяться в експлуатацію; забезпечення контролю за виконанням плану капітальних вкладень, плану вводу в дію потужностей та встановленого плану фінансування.

За методологічними поясненнями Державної служби статистики виділяють Капітальні інве-

стиції – інвестиції у придбання або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних та нематеріальних активів. До інвестицій у матеріальні активи належать інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення), інвестиції у землю, існуючі будівлі та споруди, нові будівлі, споруди, об'єкти незавершеного будівництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, капітальний ремонт та інші необоротні матеріальні активи. До інвестицій в нематеріальні активи належать обсяги інвестицій у придбання або створення власними силами програмного забезпечення, баз даних, прав користування природними ресурсами, майном, прав на знаки для товарів і послуг, на об'єкти промислової власності, авторських та суміжних прав.

До інвестицій в основний капітал (капітальні вкладення) належать інвестиції у капітальне будівництво, машини, обладнання, інструмент, інвентар, транспортні засоби та інші основні засоби.

У відповідності до [2] інвестиціями у сфері господарювання визнаються довгострокові вкладення різних видів майна, інтелектуальних цінностей та майнових прав в об'єкти господарської діяльності з метою одержання доходу (прибутку) або досягнення іншого соціального ефекту.

Враховуючи сказане, під інвестиціями слід розуміти довгострокові вкладення капіталу у різних його формах в об'єкти галузей економіки, в цінні папери, в людський капітал з метою отримання прибутку або соціального ефекту.

Законодавчі акти, що регулюють інвестиційну діяльність визначають, що всі суб'єкти такої діяльності в Україні незалежно від форм власності мають рівні права, самостійно визначають цілі, напрями, види та обсяги інвестицій, залучають для їх реалізації будь-яких учасників та джерела інвестування.

Для забезпечення комплексного розвитку економічних систем обсяг внутрішніх фінансових ресурсів підприємств зазвичай є недостатнім, саме тому необхідним є залучення інвестиційних ресурсів. Зацікавленість інвесторів залежить від інвестиційного клімату від якого у значній ступені залежать потенційні ризики інвестування. Економічна криза змусила багато урядів світу радикально скорочувати бюджетні витрати. Україна не є винятком – саме дефіцит бюджету є головним макроекономічним ризиком для інвесторів.

Щорічний рейтинг досліджень «Ведення бізнесу», що проводиться Світовим банком спільно з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) (далі МФК) базується на врахуванні 10 індикаторів. Результати проведеного рейтингового дослідження «Ведення бізнесу–2013» виявили, що Україна посіла 137 місце, серед 185 країн, що досліджувалися.

Негативний вплив на рейтингову оцінку умов ведення бізнесу Doing Business-2013 чинило стійка тенденція погіршення такого показника як захист інвесторів. Якщо у 2010 році за цим показником Україна займала 108 місце, то 2011 рік

характеризувався падінням на 1 позицію (109 місце), 2012 рік – падінням на 5 позицій і падіння на 3 позиції характеризувало 2013 рік (Табл. 1).

Удосконаленню інвестиційного клімату на думку Ради інвесторів при КМУ сприятиме прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо захисту прав інвестора) підвищить відповідальність посадових осіб акціонерних товариств та покращить місце України у рейтингу МФК за показником «захист прав інвесторів».

Тому важливою умовою успішної ринкової трансформації економіки України в умовах дефіциту інвестиційних ресурсів має стати впровадження такої інвестиційної політики, яка б дала дієві механізми залучення як вітчизняного, так й іноземного капіталу та створення ефективної системи управління інвестиційними процесами та проектами, та формування позитивного інвестиційного іміджу України в світі.

Таблиця 1. Рейтинг України «Ведення бізнесу» (Doing Business) з 2010 по 2013 роки

Категорії	Doing Business - 2010	Doing Business - 2011	Doing Business - 2012	Doing Business - 2013	Зміна рейтингу		
					2011 / 2010	2012 / 2011	2013 / 2012
Місце в рейтингу	147	145	152	137	-2	7	-15
Реєстрація підприємств	136	118	116	50	-18	-2	-66
Отримання дозволів на будівництво	181	179	182	183	-2	3	1
Підключення до електропостачання	-	-	170	166	-	-	-4
Реєстрація власності	160	164	168	149	4	4	-19
Кредитування	30	32	23	23	2	-9	0
Захист інвесторів	108	109	114	117	1	5	3
Оподаткування	181	181	183	165	0	2	-18
Міжнародна торгівля	139	139	144	145	0	5	1
Забезпечення виконання контрактів (ефективність судової системи при вирішенні комерційних спорів)	43	43	44	42	0	1	-2
Вирішення неплатоспроможності (ліквідація підприємств)	145	150	158	157	5	8	-1

Джерело: [3]

У відповідності до наведених групувань інвестицій проведемо їх аналіз з метою виявлення потенційних можливостей прийнятої інвестицій-

ної реформи України. Величина та структура капітальних інвестицій наведена в табл. 2., а їх графічне зображення на рис. 1.

Таблиця 2. Капітальні інвестиції (у фактичних цінах) за 2009 – 2011 роки

Найменування	2009 рік		2010 рік		2011 рік		Відхилення (базис 2009 р.)		Середньорічний абсолютний приріст, млн. грн.	Середньорічний темп росту, %	Середньорічний темп приросту, %
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	Абсолютне млн. грн.	Відносне %			
Усього	192878	100	189061	100	259932	100	67054	134,8	33527,0	116,1	16,1
Інвестиції у матеріальні активи	186985	96,9	182076	96,3	250501	96,4	63516	134,0	31758,0	115,7	15,7
у тому числі											
Інвестиції в основний капітал з них	151777	78,7	150667	79,7	209130	80,5	57353	137,8	28676,5	117,4	17,4
капітальне будівництво	80091	41,5	83550	44,2	118446	45,6	38355	147,9	19177,5	121,6	21,6
машини, обладнання та транспортні засоби	65340	33,9	61456	32,5	85305	32,8	19965	130,6	9982,5	114,3	14,3
Земля	1547	0,8	614	0,3	1945	0,7	398	125,7	199,0	112,1	12,1
Існуючі будівлі та споруди	6652	3,4	4832	2,6	8055	3,1	1403	121,1	701,5	110,0	10,0

Продовження табл. 2

Нові будівлі, споруди, об'єкти незавершеного будівництва	3115	1,6	2864	1,5	2439	0,9	-676	78,3	-338,0	88,5	-11,5
Довгострокові біологічні активи тваринництва	879	0,5	961	0,5	1056	0,4	177	120,1	88,5	109,6	9,6
Інші необоротні матеріальні активи	4049	2,1	3786	2,0	4454	1,7	405	110,0	202,5	104,9	4,9
Капітальний ремонт	18966	9,8	18352	9,7	23422	9,0	4456	123,5	2228,0	111,1	11,1
Інвестиції у нематеріальні активи	5893	3,1	6985	3,7	9431	3,6	3538	160,0	1769,0	126,5	26,5

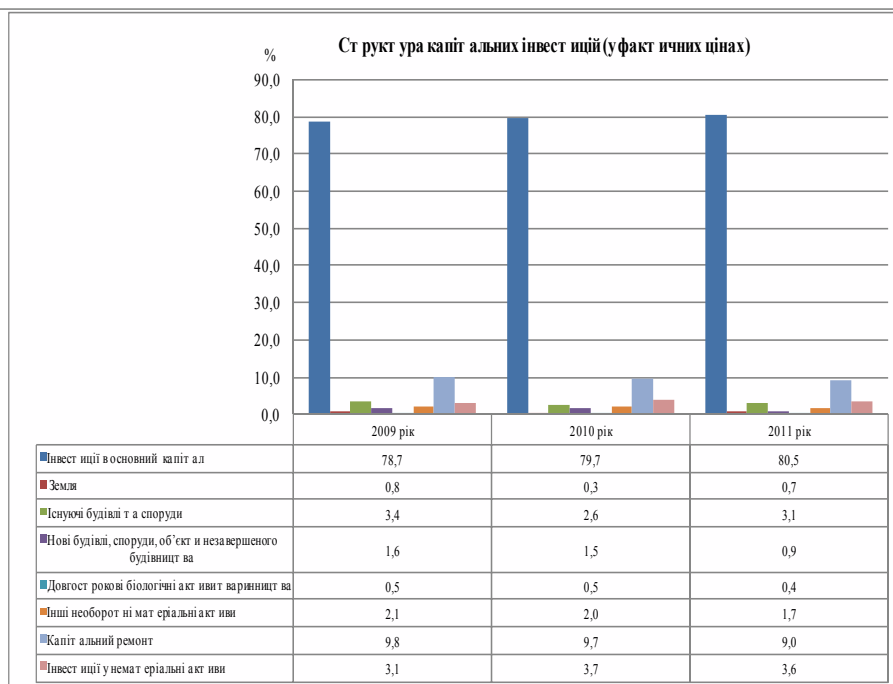
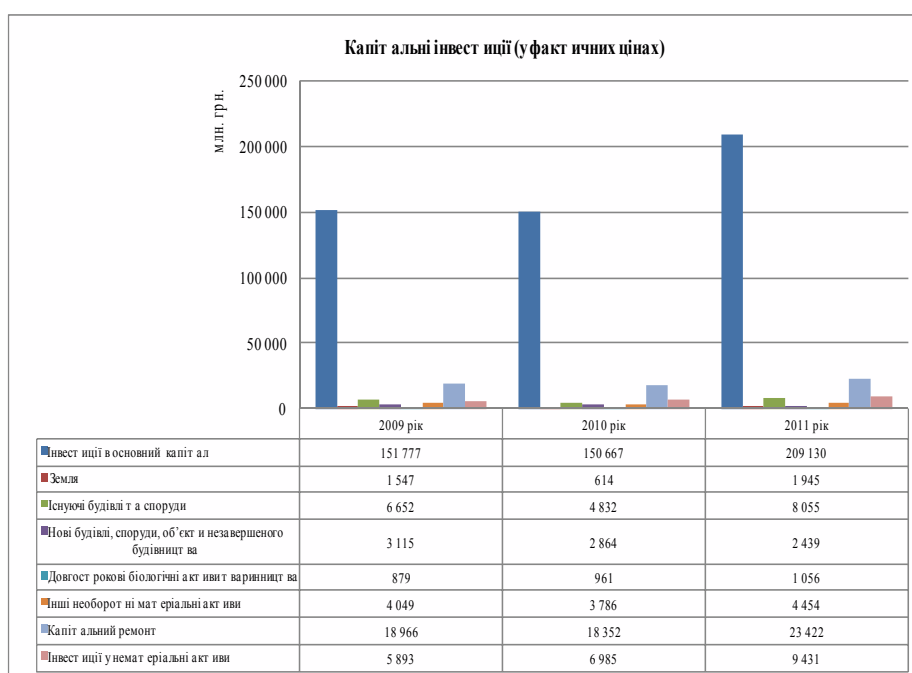

Рис. 1. Графічне зображення динаміки та структури капітальних інвестицій за період 2009-2011 рр

Як бачимо, наслідки системної кризи вплинули й на процеси інвестування, про що свідчать зменшення величини капітальних інвестицій 192878 млн. грн., 189061 млн. грн. відповідно у 2009 та 2010 роках. Для порівняння капітальні інвестиції на початок системної кризи у 2008 році становили 272 074 млн. грн. Однак позитивну динаміку ми вже можемо спостерігати у 2011 році де величина капітальних інвестицій збільшилася до 259932 млн. грн. В цілому за останні три роки спостерігається абсолютний приріст капітальних інвестицій на 67054 млн. грн., а середньорічний темп приросту за цей період становив 16,1%. Таку динаміку можна вважати позитивною. Слід зауважити на таку важливу складову капітальних інвестицій, як інвестиції в основний капітал. Тенденції цієї складової відповідають загальній динаміці капітальних інвестицій. Зокрема, абсолютний приріст інвестицій в основний капітал за 2009-2011 р. склав 57353 млн. грн., а середньорічний темп приросту за цей же період склав 17,4%, що на 1,3 відсотка перевищує середній темп росту в цілому по капітальним інвестиціям.

Слід відмітити, що структура капітальних інвестицій України є сталою. Це свідчить про її відповідність потребам економічного розвитку країни. Так інвестиції у матеріальні активи є основною групою у складі капітальних інвестицій і їх питома вага складає, відповідно 96,9%; 96,3% та 96,4% за 2009, 2010 та 2011 роки. На долю же інвестицій у нематеріальні активи приходить, відповідно, 3,1%; 3,7%; 3,6% за аналогічні періоди. В свою чергу у складі інвестицій у матеріальні активи основну питому вагу займають інвестиції в основний капітал. Розмір їх долі становитиме 78,7% за 2009 рік, 79,7% за 2010 рік та 80,5% за 2011 рік. Тобто питома вага інвестицій в основний капітал має стійку тенденцію до збільшення.

Продовжуючи аналіз інвестицій з метою виявлення можливих перспектив інвестиційної діяльності розглянемо більш тривалий період. Динаміка капітальних інвестицій за період 2002 – 2011 роки представлена в Табл. 2.

Таблиця 2. Показники динамічного ряду капітальних інвестицій

Роки	Капітальні інвестиції, млн. грн. (у фактичних цінах)	Абсолютний приріст, млн. грн.		Темп росту, %		Темп приросту, %		Абсолютне значення 1% приросту, млн. грн.
		Ланцюговий	базисний	Ланцюговий	базисний	Ланцюговий	Базисний	
2002	46 563,0	-	-	-	-	-	-	-
2003	59 899,0	13 336,0	13 336,0	128,6	128,6	28,6	28,6	465,6
2004	89 314,0	29 415,0	42 751,0	149,1	191,8	49,1	91,8	599,0
2005	111 174,0	21 860,0	64 611,0	124,5	238,8	24,5	138,8	893,1
2006	148 972,0	37 798,0	102 409,0	134,0	319,9	34,0	219,9	1 111,7
2007	222 679,0	73 707,0	176 116,0	149,5	478,2	49,5	378,2	1 489,7
2008	272 074,0	49 395,0	225 511,0	122,2	584,3	22,2	484,3	2 226,8
2009	192 878,0	-79 196,0	146 315,0	70,9	414,2	-29,1	314,2	2 720,7
2010	189 061,0	-3 817,0	142 498,0	98,0	406,0	-2,0	306,0	1 928,8
2011	259 932,0	70 871,0	213 369,0	137,5	558,2	37,5	458,2	1 890,6

Звернемо увагу на темпи росту капітальних інвестицій. Як бачимо темпи росту капітальних інвестицій поступово збільшувались в докризовий період. Однак системна криза 2008–2009 років суттєво вплинула на динаміку капітальних інвестицій і вже у 2008 році темп росту склав 122,2% в порівнянні із 149,5% у 2007 році. У 2009 році спостерігається суттєве зменшення темпу росту капітальних інвестицій який склав 70,9%. Аналогічна тенденція спаду інвестиційної активності спостерігалась і у 2010 році, хоча темп росту склав 98,0%. І тільки у 2011 році спостерігається позитивна динаміка, де темп росту становив 137,5%, хоча і не вдалося вийти на рівень до кризового періоду. Заслугує на увагу тенденція такого показника як абсолютне значення 1% приросту капі-

тальних інвестицій. Якщо у 2006 та 2007 році, тобто у до кризовий період цей показник становив, відповідно, 1111,7 млн. грн. та 1489,7 млн. грн., то у період системної кризи 2008–2009 років цей показник був на рівні 2226,8 млн. грн. та 2720,7 млн. грн. В посткризовий період абсолютне значення 1% приросту капітальних інвестицій становило 1928,8 млн. грн. та 1890,6 млн. грн.

Рівні ряду динаміки формуються як під впливом постійно діючих факторів, так і під впливом випадкових причин окремих періодів. Тому, щоб визначити кількісну характеристику основних тенденцій капітальних інвестицій зробимо вирівнювання способом укрупнення періодів і способом середньої ковзної.

Таблиця 3. Вирівнювання динамічного ряду капітальних інвестицій методом середньої ковзної за триріччями і методом укрупнення періодів

Роки	Капітальні інвестиції, млн. грн.	Ковзний 3-річний період	Середня ковзна, млн. грн.	Укрупнений період по 3-річчям	Середня кількість із укрупненого періоду, млн. грн.
2002	46 563,0	2002 - 2004	65 258,7	2002 - 2004	65 258,7
2003	59 899,0			2003 - 2005	86 795,7
2004	89 314,0			2004 - 2006	116 486,7
2005	111 174,0	2005 - 2007	160 941,7	2005 - 2007	160 941,7
2006	148 972,0			2006 - 2008	214 575,0
2007	222 679,0			2007 - 2009	229 210,3
2008	272 074,0	2008 - 2010	218 004,3	2008 - 2010	218 004,3
2009	192 878,0			2009 - 2011	213 957,0
2010	189 061,0				
2011	259 932,0				

Зроблене вирівнювання дозволяє зробити висновки про те, що за період 2002-2011 рр. спостерігається тенденція збільшення капітальних інвестицій (у фактичних цінах).

Динаміку фактичних даних методом укрупнених періодів добре видно на нижче наведеному графіку (рис. 2).

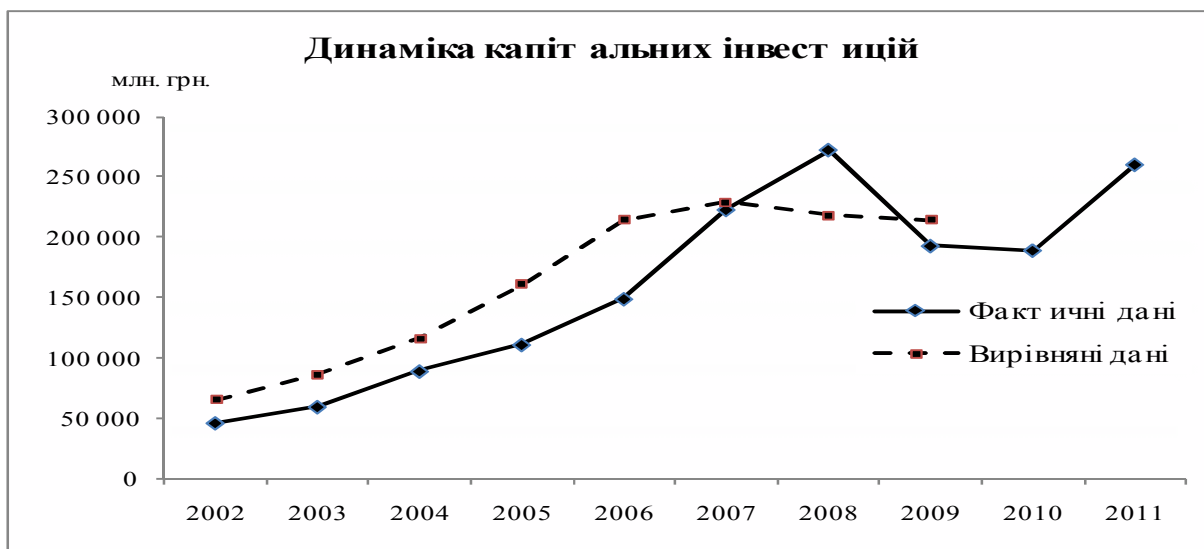

Рис. 2. Динаміка капітальних інвестицій за фактичними даними та даними укрупнених періодів

Для того, щоб більш конкретно визначити абсолютні прирости доцільно використати аналітичне вирівнювання по прямій $y_t = a_0 + a_1 t$.

Для знаходження параметрів рівняння прямої необхідно вирішити систему нормативних рівнянь:

$$\begin{aligned} na_0 + a_1 \sum t_0 &= \sum y \\ a_0 \sum t_0 + a_1 \sum t_2 &= \sum y t \end{aligned}$$

У зв'язку з тим, що $\sum t=0$, ця система може бути спрощена:

$$\begin{aligned} na_0 &= \sum y \\ a_1 \sum t^2 &= \sum y t \end{aligned}$$

Підставимо знайдені параметри в рівняння: $\hat{y}_t = 159254,6 + 20815,4t$. Підставляємо в рівняння прямої значення t і результати розрахунків запишемо в останню графу таблиці 4.

Таблиця 4. Допоміжні розрахунки для вирівнювання динамічного ряду капітальних інвестицій за рівнянням прямої $y_t = a_0 + a_1 t$

Роки	Капітальні інвестиції, млн. грн. (y)	Розрахункові величини			
		t	t ²	yt	$\bar{y}_t$
2002	46 563,0	-5	25	-232 815,0	55 177,6
2003	59 899,0	-4	16	-239 596,0	75 993,0
2004	89 314,0	-3	9	-267 942,0	96 808,4
2005	111 174,0	-2	4	-222 348,0	117 623,8
2006	148 972,0	-1	1	-148 972,0	138 439,2
2007	222 679,0	1	1	222 679,0	180 070,0
2008	272 074,0	2	4	544 148,0	200 885,4
2009	192 878,0	3	9	578 634,0	221 700,8
2010	189 061,0	4	16	756 244,0	242 516,2
2011	259 932,0	5	25	1 299 660,0	263 331,6
n	Σy	Σt	Σt^2	Σyt	$\Sigma \bar{y}_t$
10	1 592 546,0	0	110	2289692	
a0	159 254,6				
a1	20 815,4				
Параметри рівняння		$\bar{y}_t = 159254,6 + 20815,4 * t$			

В результаті проведеного статистичного дослідження за період з 2002 по 2011 роки намітилась

позитивна тенденція до збільшення капітальних інвестицій (рис. 3).

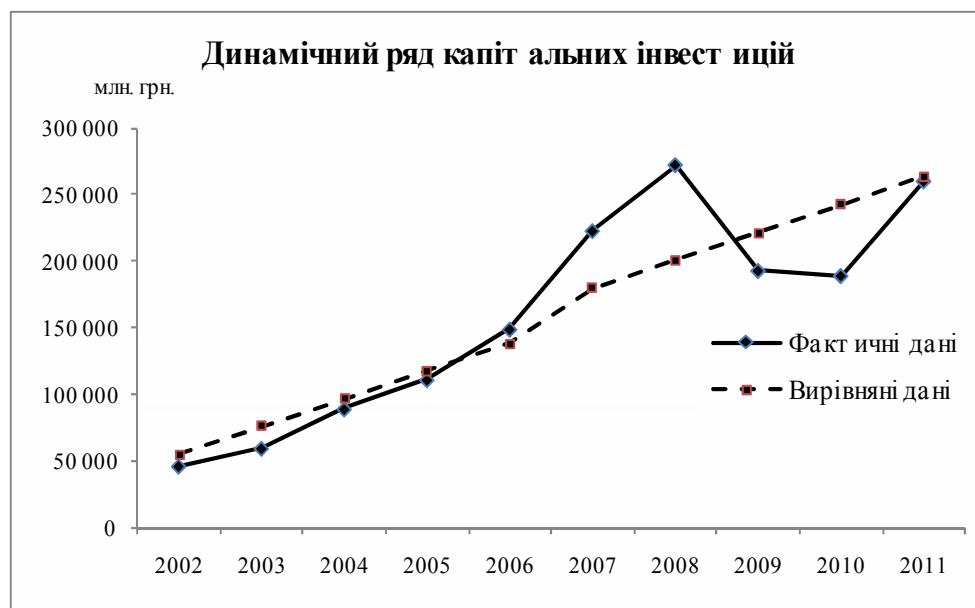

Рис. 3. Динамічний ряд капітальних інвестицій за період 2002-2011 р.

Для того, щоб інвестори вклали капітал в український бізнес, їм потрібна стабільна ситуація в Україні – як політична, так і економічна. З цією метою 6 квітня 2011 року було прийнято Інвестиційну реформу України. Основною метою цієї реформи було:

- Активне залучення прямих іноземних інвестицій в економіку держави;
- Формування позитивного інвестиційного іміджу України в світі;
- Позичування України як фінансового, політичного та бізнес-центру

В організаційному плані на рівні держави виникає необхідність існування структури, яка узгоджує діяльність у сфері інвестицій. Указом Президента України № 1085/2010 від 12 травня 2011 року «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» створено Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України шляхом реорганізації Державного агентства України з управління національними проектами та Державного агентства України з інвестицій та розвитку.

Провідні департаменти Держінвестпроекту охоплюють такі основні напрямки роботи:

1) Департамент національних та інвестиційних проектів:

- аналіз інвестиційних пропозицій та підготовки проектів;
- забезпечення розробки ТЕО та бізнес-планів;
- експертна оцінка та моніторинг проектів;
- реалізація проектів;
- забезпечення функціонування «Біржі проектів»;
- корпоративне забезпечення управління проектами.

2) Департамент регіонального розвитку:

- координація діяльності регіональних центрів інвестицій та розвитку та «єдиного вікна»;
- регіональна співпраця;
- інвестиційні пропозиції та проекти;
- інвестиційна інфраструктура.

3) Департамент іноземних інвестицій та міжнародного співробітництва:

- залучення інвестицій та супровід іноземних інвесторів;
- міжнародне співробітництво;
- міжнародна технічна допомога та робота з міжнародними фінансовими організаціями;
- формування позитивного інвестиційного іміджу;
- протокольне забезпечення.

4) Департамент державної інвестиційної політики та програм:

- державна інвестиційна політика та інвестиційний клімат;
- економічна інформація та управління веб-сайтами;
- інвестиційний маркетинг.

З метою виконання поставлених перед Держінвестпроектом завдань на рівні регіонів він утворює та координує роботу регіональних центрів з інвестицій та розвитку. Такі центри утворюються з метою розбудови регіональної інвестиційної інфраструктури, активізації інвестиційної діяльності в регіоні та сприяння розвитку економіки регіону.

Основними завданнями таких Центрів є:

1) участь в реалізації складових національних інвестиційних проектів на території регіону;

2) забезпечення підготовки та реалізації інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна»;

3) ресурсне забезпечення інвестиційного розвитку регіону;

4) участь у підготовці та здійсненні заходів щодо формування інвестиційної привабливості території (маркетинг території);

5) моніторинг за дотриманням вимог інвестиційного законодавства з питань підготовки і реалізації національних та інвестиційних проектів, які впроваджуються за державної підтримки.

Центр відповідно до покладених на нього завдань:

- бере участь в межах компетенції в підготовці та реалізації складових національних проектів на території регіону;
- сприяє залученню інвестицій для реалізації інвестиційних проектів, у тому числі на принципах державно-приватного партнерства;
- здійснює аналіз можливих джерел фінансування, пошуку потенційних інвесторів для реалізації інвестиційних проектів на території регіону;
- надає в установленому законодавством України порядку інформаційно-консультаційні послуги з підготовки комплексу технічної, економічної та іншої необхідної документації до інвестиційного проекту;
- відстежує та аналізує проблемні питання інвесторів, надає їм правову та інформаційну підтримку щодо їх розв'язання;
- здійснює моніторинг реалізації інвестиційних проектів, які впроваджуються за участю Центру і поширює відповідні узагальнені дані;
- надає інформаційно-консультаційну підтримку щодо можливості використання механізмів державної підтримки для реалізації інвестиційних проектів;
- готує довідково-інформаційні матеріали щодо інвестиційних проектів, поширює їх у встановленому законодавством України порядку, у тому числі з використанням мережі Інтернет;
- сприяє захисту законних прав та інтересів інвесторів в їх відносинах з державними органами влади, органами місцевого самоврядування під час підготовки та реалізації інвестиційних проектів;
- сприяє у випадках передбачених законодавством України участі місцевих суб'єктів господарювання у конкурсному відборі інвестиційних проектів, що претендують на одержання державної підтримки;
- бере участь та організовує проведення заходів, спрямованих на поширення кращих практик підготовки та реалізації інвестиційних проектів;
- надає суб'єктам інвестиційної діяльності послуги, пов'язані з підготовкою та реалізацією інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» та започаткування інвестиційної діяльності в регіоні;
- здійснює в межах своїх повноважень моніторинг щодо додержання вимог законодавства з питань підготовки та реалізації інвестиційних проектів;
- бере участь у плануванні та реалізації заходів щодо розбудови регіональної інвестиційної інфраструктури;
- сприяє розвитку індустріальних парків на території регіону;
- долучається до визначення інвестиційних пріоритетів та потреб регіону у інвестиційних ресурсах;
- надає місцевим органам влади, організаціям, установам та суб'єктам господарської діяльно-

- сті, що розташовані на території регіону (території), інформацію про пропозиції іноземних та вітчизняних інвесторів щодо співробітництва;
- бере участь у організації та проведенні навчання, підготовки, перепідготовки та підвищенні кваліфікації спеціалістів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері інвестиційної діяльності;
- веде бази даних інвестиційних проектів та інвестиційних пропозицій, вживає заходів для включення їх у єдину базу даних (біржа проектів);
- обслуговує бази даних суб'єктів господарювання, що реалізують інвестиційні проекти на території регіону (іноземні та вітчизняні інвестори);
- бере участь у підготовці та організації візитів інвесторів до регіону, сприяє у налагодженні контактів з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами інвестиційної діяльності;
- налагоджує співпрацю з міжнародними організаціями та фондами, надає підтримку в підготовці та реалізації проектів міжнародної технічної допомоги, спрямованої на інвестиційних розвиток регіону;
- приймає участь у розробленні проектів нормативно-правових актів, методичних, інформаційно-аналітичних матеріалів з питань інвестиційної діяльності;
- бере участь у розробленні та реалізації державних цільових програм з питань інвестиційної діяльності, що віднесені до компетенції Держінвестпроекту;
- долучається до створення та діяльності консультативно-дорадчих та робочих органів з питань економічного розвитку регіонів та залучення інвестицій;
- приймає участь у здійсненні заходів, спрямованих на поліпшення інвестиційного клімату в регіоні, формуванні позитивно інвестиційного іміджу регіону;
- долучається до розроблення стратегії економічного розвитку регіону, здійсненні комплексної та інвестиційної оцінки територій;
- бере участь у презентації інвестиційного потенціалу регіону на національному та міжнародному рівнях шляхом участі у національному інвестиційному форумі та інших заходах в країні та за її межами;

- провадить господарську та адміністративну діяльність відповідно до законодавства, основних завдань своєї діяльності, передбачених цим Положенням;
- виконує інші функції згідно з покладеними на нього завданнями.

Таким чином Держінвестпроект та Регіональні центри з інвестицій та розвитку призначені для підтримки інвестиційного розвитку регіонів та організації надання суб'єктам інвестиційної діяльності послуг, пов'язаних із підготовкою та реалізацією інвестиційних проектів, за принципом «єдиного вікна». Це стосується й інвестицій у логістичну сферу.

Висновки

На підставі наведеного можливо зробити наступні узагальнення.

В умовах розвитку економічної активності дуже важливе значення слід приділяти інвестуванню як процесу вкладення певного капіталу у визначені об'єкти та встановлені терміни з оптимальними економічними та соціальними результатами.

В залежності від наведених вище видів інвестицій учасники інвестиційних процесів мають як правило різні не тільки цілі, а й функції. При цьому слід зауважити, що процес інвестування регламентується наперед визначеними умовами, які залишаючись сталими за своєю сутністю будуть приймати різні за вагомістю значення для окремих учасників.

Самі процеси інвестування повинні враховувати не тільки джерела фінансування, а й регіональні особливості об'єктів в які вкладається (інвестується) капітал.

Такі учасники як ініціатор проекту, замовник, інвестор, керуючий проектом та контактний проект повинні узгоджувати можливості та об'єктивно обумовлені зміни їх стану, зберігаючи тим самим результати їх корпоративної діяльності.

Досягнення максимально можливих результатів корпоративних цілей учасників інвестування обумовлює необхідність розвитку інвестиційних процесів на засадах інвестиційної логістики.

Тому досить важливими завданнями постають подальший розвиток теоретичних і прикладних положень інвестування і визначення закономірностей інвестиційної логістики.

Список літератури:

1. Податковий кодекс України.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Щорічний рейтинг досліджень «Ведення бізнесу» – МФК [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrp.gov.ua/info/886>.

Надано до редакції 03.02.2014

Савіна Наталія Борисівна / Natalia B. Savina
savina.natali@mail.ru

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

Інвестиційне забезпечення розвитку економічних систем [Електронний ресурс] / Н.Б. Савіна // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 2 (12). – С. 101-110. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opi.ua/files/archive/2014/n2.html>